

Catalanades i circumloquis en un judici penal

Jordi Sedó

Escriptor i sociolingüista
www.escriptors.cat/autors/
jordisedo

Del fet que el judici sobre l'anomenat "procés" sigui en castellà, se'n poden derivar més conseqüències negatives per als acusats del que podria semblar a simple vista.

Les 12 persones encausades són d'una talla intel·lectual elevadíssima, cosa que ja era prou coneguda, però que ha quedat confirmada arran de les seves declaracions durant els interrogatoris, a través de les quals han demostrat la seva agudes i la seva capacitat d'explicar les coses de manera diàfana i sense embuts.

Tot i això, el fet d'haver-ho hagut de fer en castellà i, malgrat el domini verbal que han exhibit tots ells, no han pogut evitar caure en allò en què cau tothom quan s'expressa en una llengua aliena. Per una banda, un marcadíssim accent català, que els pot fer víctimes de ridiculitzacions per part d'alguns monolingües que visqui en terra de llengua castellana i que pot fer que les seves paraules es rebin amb menys rigor o, si més no, sense la severitat que escau en una situació com la que ens ocupa.

D'altra banda, al llarg de les intervencions dels encausats, la majoria ha incorregut, en múltiples ocasions, en l'ús, deficient en castellà, de mots o girs de matriu catalana que, en alguns casos, pot haver estat, fins i tot, motiu d'incomprensió per part de la sala, cosa que és encara més greu. Vaig seguir atentament la pràctica totalitat dels interrogatoris i vaig anar anotant-ne totes les expressions que em semblava que podien no haver estat enteses per part d'un monolingüe que visqui a Madrid. I la veritat és que vaig arribar a omplir més de deu pàgines d'una llibreta de mida DIN-A 5.

A continuació, perquè prengueu consciència del que vull dir, us faig un breu tast d'algunes de les expressions que van fer servir els acusats, entre moltes altres que ometo. Col·loco entre cometes el que van dir literalment i entre parèntesis el que haurien d'haver dit. No faig esment de qui va dir què per tal de no posar ningú en evidència, però recordeu que la intenció era parlar en castellà.

Entre moltes altres deficiències, vaig poder sentir, per boca dels acusats, "faristol" (*atril*), "isla de casas" (*manzana*), "la dieciocho" (*la decimioctava*), "gabia" (*jaula*), "qualsevol" (*cualquier*), "responga" (*responda*), "verte" (*vierte*), "armilla" (*chaleco*), "por lo que hace a" (*en cuanto a*), "a oídos de" (*a oídos de*), "bien bien" (*exactamente*), "colgados" (*cubiertos*), "abaste" (*alcance*), "aminorizar" (*dis-*

EMILI NARANJO (EFE)

minuir), "arrelada" (*arraigada*), "anem a pams" (*vamos por partes*), "parágrafo" (*párrafo*), "nombre" (*número*), "debían" (*debían de*) i moltes altres de similars. Aquesta última sembla poc rellevant, però pot arribar a ser-ho molt, ja que, en castellà, *debían* implica obligació, mentre que *debían de* és només una suposició, matís certament important quan es tracta de matèria jurídica.

Aquestes confusions, que són només un 10% o un 15% de les que vaig recollir, resulten extremament xocants per a un castellanoparlant sense contaminació lingüística. I, del seu ús, a més, se'n pot derivar incomprensió i, per tant, dificultats per a les defenses, ja que allò que no és comprensible per a la sala pot ser interpretat com a no declarat.

Tots aquests errors, disculpables quan els comet algú avesat a parlar en català i, sobretot, en una situació de màxima tensió com aquesta, són mostra fefaent que la fluïdesa verbal dels acusats es veu minvada, quan s'expressen en llengua castellana i la por de l'error o la incapacitat de trobar immediatament l'expressió més adequada poden induir-los a haver de fer marrada i a explicar les coses intentant evitar aquella expressió que no ve al cap immediatament o, fins i tot, a inhibir-se d'explicar tot el que convé. I això, naturalment, també pot generar dificultats en la defensa.

Per això, crec que era inexcusable no ja la traducció simultània, que implica també la interferència d'un traductor, sinó que haguessin pogut ser entesos directament en català i, per tant, que haguessin estat jutjats a Catalunya –que tampoc no hauria estat una total garantia en aquest sentit, per cert–, cosa que s'hauria produït si no s'hagués pres arbitràriament la decisió que no s'hauria d'haver pres

mai, que va ser portar a Madrid el judici d'uns fets que van tenir lloc íntegrament a Catalunya.

D'altra banda, també hi ha algun detall lingüístic a comentar sobre els testimonis de Mariano Rajoy, Soraya Sáenz de Santamaría i Juan Ignacio Zoido, perquè va resultar exasperant comprovar la seva incapacitat de sostreure's al circumloqui que acostumen a fer servir els polítics quan han de respondre preguntes compromeses. Els freqüentíssims "Mire usted" abans de començar a contestar prefiguraven constantment un reguitzell de vaguetats, un desvall d'informacions no pertinents i, sobretot, l'absoluta seguretat que la pregunta no seria contestada. Aquests testimonis van fer servir, patèticament, la mateixa tècnica que quan parlen amb periodistes. I això, en un judici penal, no es pot permetre.

La tècnica de respondre coses que no són preguntades davant dels mitjans de comunicació, consentit per la condescendència dels periodistes, que solen acostumar-se amb qualsevol resposta, ha generat en aquestes persones una mena de vici lingüístic que no els hauria d'haver servit en un cas com aquest. I, de fet, en moltes ocasions, no ho van tenir fàcil perquè el president de la sala va intervenir en més d'una ocasió amb advertiments del tipus: "Mire, es muy sencillo: le preguntan si [...]. Diga usted 'sí' o 'no', però no se pierda en detalles que no le preguntan." En alguns casos, això va obligar els testimonis a retratar-se, com quan Rajoy, després d'haver fet un circumloqui desesperant per evitar dir que s'havia servit d'un interlocutor, va haver d'acabar confessant "también Urkullu", però, en la majoria de les ocasions, se'n van sortir amb un "No lo sé", "No lo recuerdo", "Lo desconozco" o "No me consta", que actuen com a eufemismes de "No ho vull contestar" i que deixen en evidència el testimoni, que, per a arribar a una resposta així, s'ha esplaiat en un circumloqui inútil fent veure que contestava la pregunta i molt més que la pregunta, per demostrar una suposada impertinència de la mateixa pregunta o que aquesta estava mal formulada. Tal fou el cas de Saraya Sáenz de Santamaría, davant el testimoni de la qual l'advocat Melero, adreçant-se al president, va haver de referir-se a la figura del "testigo renuente" (el que es nega a respondre), i la senyora va acabar dient "No lo sé". Caram, si no ho sabia, ho podia haver dit abans! Però és que sí que ho sabia...

Hi ha molts més detalls, també extralingüístics, que mereixerien anàlisi: el to de la veu, el volum, les paraules escollides pels testimonis, els gestos, l'expressió de la cara i, fins i tot, la postura corporal, que podrien ser comparats amb els dels acusats durant l'interrogatori i que estic segur que, analitzats per experts, donarien com a resultat el que ja sabem tots: qui té més interès que les coses semblin allò que no va ser.

El Sot d'en Barriques, un nou pulmó verd a Parets

Francesc Juzgado

Alcalde de Parets del Vallès
francesc.juzgado@parets.cat

Més de 170 arbres, jocs d'aigua, tirolina, tobogans, jocs adaptats a infants amb dificultats físiques i espais de joc i lleure diferenciats per edats. Un espai que també té una graderia, un bar i una zona polivalent per a usos múltiples. Tot plegat, amb mobiliari urbà, sota els arbres i amb zones de tranquil·litat i d'ombra. Tot plegat, per gaudir en família i en un punt de connexió central que permetrà fer d'aquest parc el punt de trobada de paretanes i paretans d'arreu del poble. Es tracta del Sot d'en Barriques.

Vull agrair als gairebé 3.000 veïnes i veïns que van prendre part en el procés de participació per dissenyar aquest nou parc, que ja és una realitat. Us animo a gaudir-lo quan s'obri en només uns dies. I us animo a conservar-lo i a respectar-lo. Disposarem de totes les mesures de seguretat necessàries per evitar el vandalisme i l'incivisme, però entre totes i tots, si ens el fem nostre, tot serà molt més fàcil.

Per cert: que des de fa uns dies ja gaudim, en família, del Nou Complex Esportiu del Tenes, on també es plantaran 170 arbres nous al seu entorn. Parets continua apostant per la natura, l'esport, l'oci i per les famílies, per fer dels seus espais, zones verdes i de gaudi per a tothom. Sigueu o no de Parets, esteu convidades i convidats a passar pel nostre poble i gaudir d'ell i dels seus espais.

A Parets, tothom és benvingut. Us hi esperem!